

ЛІТЕРАТУРА:

1. *W. Sierpinski Arytmetyczny przykład funkcji ciągłej, nierozniczkowalnej.*//Lwow, *Wektor* – 1914, z. 8. – P. 337-343.
2. Турбин А. Ф., Працевитый Н.В. *Фрактальные множества, функции, распределения.* – К.: Наукова думка, 1992. – 208 с.
3. Медведев Ф.А. *Очерк истории теории функции действительного переменного.* – М.: Наука, 1975. – 248 с.
4. Панасенко О.Б. *Фрактальні властивості одного класу однопараметричних неперервних недиференційованих функцій* // *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 1. Фізико-математичні науки.* – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2006. – № 7. – С. 160-167
5. Коваль В.В. *Самоафінні графіки функцій.* *Наукові записки НПУ імені М.П.Драгоманова. Фізико-математичні науки,* 2003. – № 4. – С. 241-249.

УДК [37.015.3:005.32]:373.3.046-021.64:61

Вайнола Р.Х., Шаповал А.О.

РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація

В статье раскрывается основное содержание проблемы формирования мотивации к здоровому образу жизни детей младшего школьного возраста, основные принципы, основы и законодательная база. В работе раскрыта сущность понятий здоровый образ жизни, мотивация, формирование мотивации к здоровому образу жизни. В процессе теоретического анализа выявлены основные факторы и условия формирования мотивации к здоровому образу жизни у детей младшего школьного возраста.

Значної актуальності у світі та в Україні в останні десятиліття набула проблема зміцнення здоров'я населення, особливо підростаючого покоління від якого залежить майбутнє і розвиток кожної держави. Міжнародне співтовариство визначило концептуальні засади сприяння покращенню здоров'я у глобалізованому світі як цілісного, системного процесу, котрі викладені в низці документів планетарного масштабу (Оттавська Хартія (1986), Всесвітня Декларація з охорони здоров'я „Здоров'я для всіх у XXI столітті” (1998), Бангкокська Хартія (2005) та ін.).

За роки незалежності в Україні також напрацьований певний досвід законодавчого і нормативного забезпечення щодо формування здорового способу життя у дітей та молоді. Акт цих положень підтверджується у державних документах: Конституції України (28.06. 1996 року, із змінами від 01.02.2011 року), Основ законодавства України про охорону здоров'я(19.11. 1992 року, із змінами від 19.05.2011 року), Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» (21.06. 2001 року, із змінами від 15.01.2009 року), Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді» (17.11.2003 року) - свідчить про те, що пріоритетним завданням системи освіти є виховання людини в душі відповідального ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих, як до найвищої індивідуальної та суспільної цінності та вимагає системного і комплексного підходу до формування навичок здорового способу життя школярів.

Питання формування здорового способу життя давно вже стало об'єктом дослідження науковців, зокрема, проблеми здоров'я активно розроблялася відомими філософами (А.Бойко, В.Крюкова та ін.), медиками (М.Амосов, Ю.Лісіцина та ін.), психологами (А.Личко, А.Маслоу, та ін.), соціологами (Г.Лукачек, А.Міллер, ін.). Соціально – педагогічний аспект проблеми формування здорового способу життя відображено в працях А. Капської, О. Вакуленко, С.Омельченко, Н. Романової та ін.

Метою статті є теоретичне обґрунтування ролі мотивації у процесі формування здорового способу життя дітей молодшого шкільного віку.

Відомий український валеолог Т. Бойченко зазначає, що здоровий спосіб життя – це спосіб життєдіяльності людини, метою якого є формування, збереження і зміцнення здоров'я. Формування здорового способу життя (за О. Вакуленко), означає усі дії людини, які безпосередньо спрямовані або ж опосередковано торкаються формування, збереження, зміцнення, споживання, відновлення і передачі здоров'я [2, с.44].

У працях дослідників процесу формування здорового способу життя [1, 2, 4] визначено, що перебіг даного процесу в молодших школярів (діти 6 – 12 років) має певну специфіку, зумовлену їх віковими особливостями, залежністю від дорослих, неформованістю навичок гігієни культури, волі, мотивації до їх набуття, відсутністю соціального досвіду, пов'язаного із здоров'ям.

Мотивацію до здорового способу життя більшість дослідників розглядають, як систему ціннісних орієнтацій, внутрішніх спонук до збереження, відновлення і зміцнення здоров'я. Слово «мотивація» використовується в сучасній психології в розумінні спонукання до дії, воно позначає систему чинників, що детермінують поведінку (сюди входять, зокрема, потреби, мотиви, цілі, наміри, прагнення і т.д.)[3, с. 11].

Формування здорового способу життя, культури здоров'я, підвищення її виховних можливостей потребує максимальної уваги до мотиваційної сфери дітей у прагненні бути здоровими. Мотивація на здоровий спосіб життя - це система ціннісних орієнтацій, внутрішнього спонукання до формування здоров'язберігаючих компетентностей.

Формування мотивації до здорового способу життя ми розглядаємо і вивчаємо як самостійну наукову проблему, яка характеризується сучасними поглядами на здоров'я науковців та практиків, певними ідеологічними засадами (пріоритет цінності здоров'я у світоглядній системі цінностей людини; сприйняття здоров'я як стану соціального благополуччя; цілісне розуміння здоров'я як феномена, що невід'ємно поєднує його чотири сфери: фізичну, соціальну і духовну), принципами (партнерства, пристосування діяльності щодо формування мотивації до здорового способу життя до місцевих умов, потреб і можливостей окремих груп людей, організацій, регіонів, країн), стратегіями (забезпечення умов для освіти, надання достовірної інформації стосовно здоров'я, розвиток свідомості, формування політики здоров'я, формування особистих навичок здорового способу життя). Основним механізмом формування мотивації до здорового способу життя є створення соціальних умов для можливості позитивно впливати на проблеми здоров'я [1, с.25-26].

Для кожної дії потрібен мотив – усвідомлене спонукання, яке обумовлює дію для задоволення якої-небудь потреби людини. Сукупність мотивів – мотивація, у великій мірі визначає спосіб життя людини. Тобто для збереження здоров'я дуже важлива мотивація здорового способу життя. Починати формування здорового способу життя, на нашу думку, необхідно з врахуванням природи мотивів, що спонукають до вибору діяльності із задоволення потреб особистості.

У процесі теоретичного аналізу нами також з'ясовано, що на формування здорового способу життя впливає низка об'єктивних і суб'єктивних факторів. Так, до об'єктивних належать: передумови для ведення здорового способу життя (організація раціонального харчування, умови для занять фізичною культурою, відпочинку), які належать до сфер матеріального, виробничого, сімейно – побутового і духовного життя, сприятливе середовище існування (повітря, ґрунт, вода), а також інші фактори, що зумовлюють потребу та бажання людини дотримуватись здорового способу життя.

До суб'єктивних чинників ми віднесли: спадкову біологічну основу, психічні почуття, установок, національного менталітет, спрямованість поведінки. Тобто формування мотивації до здорового способу життя, на нашу думку, має базуватися на обумовленій цілісності активно взаємодіючих учасників оздоровчого процесу (медичних працівників, соціальних педагогів, вчителів, психологів та батьків).

З огляду на це ми вважаємо, що формування мотивації до здорового способу життя дітей молодшого шкільного віку має реалізуватися через дотримання основних умов, а саме: врахування вікових особливостей розвитку мотиваційної сфери дітей; співпраця батьків та школи; зацікавленість всіх учасників цього процесу; включення учасників процесу в різні види ігрової діяльності.

Отже, формування мотивації здорового способу життя дітей молодшого шкільного віку має враховувати названі фактори і бути комплексним процесом. Формування мотивації до здорового способу життя у молодшому шкільному віці визначається впливом низки зовнішніх чинників, фізіологічними та психологічними особливостями дитини цього віку, зокрема у віці 6-9 років закладається майбутній потенціал здоров'я, це найважливіший час для виховання здорового способу життя. Діти молодшого шкільного віку вже здатні розуміти й усвідомлювати залежність стану здоров'я від способу життя. Цей процес проходить через усвідомлення необхідності здорового способу життя, як передумови всієї подальшої життєдіяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Алексєєнко Т.Ф. Мотивація й цінності групування школярів у малі групи//Соціальна педагогіка: теорія і практика. – Київ, 2010.- №2.- с. 24-30
2. Вакуленко О.В Світогляд здорового способу життя як соціально-педагогічна проблема/ Наук.вісн.: Зб.наук.праць. Вип. 10-11. – Одеса: ПДПУ ім. К.Д.Ушинського, 2001. – с.44-49
3. Занюк С.С. Психологія мотивації/ Навч. Посіб. Для студ. – Київ: Либідь, 2002, - 304 с.
- 4.Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи / О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. - К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2000. -207 с.

Вовк Я. О.

ПРІОРИТЕТНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ У ДОБУ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

Після отримання незалежності Україна ввійшла у світовий політикум як окрема геополітична одиниця. Розбудова держави охопила всі сфери, отже не минула й освіту. Закон України «Про освіту» був прийнятий у травні 1991 році, за три місяці до історичного «Акту проголошення незалежності України» і фактично був Законом Української РСР "Про освіту". Відтоді до документу було внесено 36 поправок та редакцій, які адаптували його до поточного моменту¹. Однак його актуальність обумовлена не лише внесеними змінами, але основними засадами, які відповідають системі цінностей сучасного українського суспільства. Поряд із тим, відбуваються спроби привести українську освіту у відповідність до європейських стандартів. Отже сучасна українська освіта переживає період реформування й уніфікації внутрішніх державних, суспільних та загальноосвітніх освітніх тенденцій. Тому важливим залишається звернення до власного минулого, коли у добу Української Центральної Ради у 1917-1918рр. робилися спроби відірватися від великодержавних стеріотипів та створити власну модель освіти. Слід зауважити, що чимало ідей пріоритетні засади освіти проекту єдиної школи не втратили своєї актуальності і співзвучні з тими, які відбиті в Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), затвердженій Кабінетом Міністрів України 3 листопада 1993 року № 896.

Звертаючись до проблеми основних засад освіти в Україні у добу Центральної Ради, ми зауважили, що радянська історіографія обійшла увагою цю тему. В той же час помітний вклад в її розробку внесли українські дослідники з-за кордону. Серед них значна кількість діячів української політичної еміграції які дали оцінку подіям у спеціальних працях та мемуарах: М. Грушевський, Д. Дорошенко, С. Постернак, С. Сірополко, Є. Чикаленко та ін. У працях відомих педагогів і діячів культурно-освітнього руху І. Огієнка, С. Русової, П. Холодного, Я. Чепіги та ін. була розроблена методологія викладання різних предметів в українській школі. Їх роботи вагомі не лише через аналітичний аспект, але й з огляду на інформативність, як учасників безпосередніх учасників подій. З іншого боку, саме як сучасники, ці автори не уникли певного суб'єктивізму.

У змінених політичних умовах та демократизації суспільного життя в 1990-х роках, відбулося зростання зацікавленості проблемою фахівців історії України, історії освіти, інших суміжних дисциплін (Л. Вовк, В. Кульчицький та ін.). З'явилися також нові дисертаційні дослідження, опубліковані статті.

Після проголошення незалежності України були відкриті фонди архівних установ, раніше недоступні для дослідників. Серед них фонди Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України: Ради народних міністрів УНР (ф. 1063), Ради міністрів УНР (ф. 1064) та Української Центральної ради (ф. 1660), Народного комісаріату освіти (ф. 166), Міністерства освіти УНР (ф. 2201), управління Київським навчальним округом (ф. 707).